

Sveti oče Pij X., mašniški jubilent.

Svetega očeta zlata maša.

V tem mesecu bode dosegel papežev jubilej, kakor vedo vsi naši bralci, svoj višek. Dne 18. listopada, na spominski dan svojega škofovskega posvečenja, bode bral naš sveti oče svojo zlato mašo. Z otroškim veseljem pričakujemo mi, njegovi otroci, tega dneva in mnogoštevilne molitve se dvigujejo že od časa, ko je napočilo jubilejno leto, proti nebu za preljubljenega zlatomašnika na Petrovem prestolu.

Gotovo so storili tudi naši bralci, vsak po svojem razmerju, že vse, kar sploh premore katoliška ljubezen in dobrotljivost, da tako vsaj nekoliko pokažejo svetemu očetu svojo udanost, spoštovanje in veselje. Tudi s tem razveseljujejo jako svetega očeta, da se udeležujejo bogoljubnega dela v prid

afriškimi misijonom, česar so si lahko vsvesti. Mi ne smatramo zaradi tega za potrebno, da bi še posebno klicali na pomoč vašo dobrotljivost, ampak smo si zadovoljili, da smo čisto zasebno, v imenu naše družbe darovali svetemu očetu žrtev ljubavi s prošnjo, da bi tudi mi bili deležni njegove zlate maše. Pri tem smo pa bili mnenja, da morajo tudi vsi naši podporniki, dobrotniki in naročniki »Odmeva« priti v poštev.

Tako si tudi ti, dragi čitatelj, deležen zlate maše svetega očeta, če daruješ posebej za ta namen kaj ali ne in ne da bi kaj zato vedel, bodo rosile nove milosti na-te 18. listopada po tvoji sprejemljivosti na priprošnjo božjega namestnika na zemlji.

Nočeš-li tudi ti darovati kaj zato svetemu očetu, nekaj, kar te nič ne stane, pa ti zelo mnogo koristi?

Nasvetujem,

da bi vsak bralec, vsaka bralka »Odmeva« (če bi še ne bila sklenila v svojem srcu), ko čita te vrstice, napravila trden sklep, da se približa 18. listopada vredno mizi Gospodovi in sprejme presveto Rešnje Telo kot duhovno darilo za ljubljenega, hudo zatiranega očeta na Petrovem prestolu.

Kako lepo darilo bi bilo to, darovano iz najboljših in najplemenitejših nagibov, sicer svetu in tistemu, ki ga sprejme, neznanu, toda ne neznanu Očetu v nebesih in bi podelilo nov venec v večnosti darovalcu in prejemniku.

Dragi bralec, ljuba bralka, kdo je z nami?

Misijonski dopisi.

Nove nadloge na Madagaskaru.

Življenje sv. Petra Klaverja ne pripoveduje, da bi bil moral ta veliki svetnik zapustiti svoje ljube zamorce brez zavetišča. Preč. o. Bardou iz istega reda upa, kakor piše iz Tananarive dne 7. listopada 1907 glavni voditeljici družbe sv. Petra Klaverja, da je svetnik zapustil iznajdljivo ljubezen družbi in zato se obrača v novi stiski, v kateri se nahaja, do nje.

Zupnijsko stanovanje o. Jamme v Miarinarico je dokončano. Vaš velikodušni dar je za vse zadostoval. Dovolil je celo nekaj popravil na cerkvi, zakristiji in obzidju. Vse bo torej ohranil spomin na družbo sv. Petra Klaverja in njeno častito ustanoviteljico.

Hotel sem Vam to pot izreči samo svojo zahvalo in veselje, toda zopet moram poročati o novi šibi, katere nas je vredne spoznal naš Gospod in Učenik. On ja tako ljubi svoje misijonarje!

Tananariva ima 6 župnij. Zadnje smo ustanovili in posvetili svetemu Vincencu Pavlanskemu za verske potrebe sužnjev, katerih je vsled francoske zasede prav mnogo, četrtnina Ambatonilita. Z

darilom, ki smo ga prejeli iz Pau, smo lahko zidali lepo cerkev, in — med tem pretrgani — pripomočki protisuženjske družbe na Francoskem so nam omogočili, ustanoviti zraven v neki hiši domačinov dekliško šolo pod vodstvom treh sester iz kongregacije sv. Jožefa iz Clugny.

Koncem šolskega leta, v zadnjem mesecu avgusta, so imele sestre 190 gojenk. Med počitnicami se je sklicevala oblast na nove predpise, ki so imeli namen, naše delo uničiti, in je dovolila v ta namen, ko so se šole zopet otvorile, sprejem samo 70 gojenk radi pomanjkanja pripravnega prostora. Tako so določili, da morajo vse manjše deklice čakati, da bode večje, in morajo prepustiti teh 70 prostorov starejšim deklicam. Zatorej so bili v župniji splošno pobiti. Pa male gojenke niso hotele biti premagané. Od začetka leta pridejo vsak dan v velikem številu pred šolo, da bi, kakor pravijo, zasedle prostore, katere zapustijo njihove večje sestre iz lenobe ali pa bolezni. Toda — kakor male mislijo v veliko nesrečo! — ni najti od tega časa pri večjih deklicah ne lenobe ne bolezni. Skušale so torej, priti skrivoma v šolo. Skoz vrata izgnane obsojenke pridejo skoz okno v šolo! Ta boj se vsak dan ponavlja iz strahu pred oblastjo. Ravno danes mi je pravila mati Filipa, voditeljica šole, da je našla pod hišnimi stopnicami skrite male otroke, ki so imeli knjige in tablice v rokah in se učili svoje lekcije. »Nisem se upala je kregati«, je djala, »ampak sem se skrila, da bi jokala.« Uboga mati je bila od žalosti popolnoma prevzeta.

Pred malo dnevi je prišlo naenkrat dvajset gojencev iz protestantske šole, katero je tudi oblast zaprla, in so jo prosili za sprejem. Predstavite si njeno žalost, ker je morala zopet dati zanikalen odgovor. »Potrpite«, jim je rekla, »zidali bomo nova poslopja.«

Ali jo bode varala materna ljubezen do vseh teh zapuščenih otrok? Moral sem ji vendar odgovoriti: »Zidati, pa kje in s kakimi sredstvi? Ali ni ravno zmanjšal naš apostolski vikar Vašega mesečnega proračuna radi stiske?«

Kot vrhunec vsega nam pripoveduje iz mesta poslani agent, da se mora nekaj prostora, kjer bi se naj šola zidala, odvzeti radi naprave dveh tikajočih se cest, da bodo še letos vzeli en del plota, prihodnje leto pa vse. Zatorej stroga prepoved zidati.

Predstavite si torej, milostiva grofica, položaj dobre matere!

Msgr. Caset, ki je na potovanju v Betsileo, pa so mu znane vse te reči, mi odgovarja v prvem pismu, da nima denarja in da so sploh preslabi časi; zatoraj bi naj vse pustili v status ante quó. V drugem pismu mi zaupa svojo bolečino — srce misijonskega očeta in misijonske matere ste si namreč enaki — in potem mi da vse, kar more, namreč dovoljenje, potrkati na vsaka vrata, da bi sezidali našim otrokom šolo.

Ne poznam nikogar, kjer bi rajši uslišali, ko one v via Olmata in zato se obračam v polnem zaupanju naravnost tje.

Prosim svojega navadnega spremljevalca, sv. Jožefa, in Petra Klaverja, svojega nebeškega brata, da bi začela naravnost z Vami pogajanja. Kako bi mogel k temu še kaj več dodati?

Hočem Vam še samo pripovedovati naše načrte in naše pripomočke?

Kakor Vam je o. Foucadier pisal v nekem pismu, ki je izšlo v »Odmevu«, je bilo v župniji sv. Vincenca Pavlanskega mogoče, nakupiti kos zemlje in sezidati lepo deško šolo, ki šteje sedaj 170 učencev, razdeljenih v 3 razrede. Tam bi bil prostor za ustanovitev dekliške šole. Če bi še celo morale sestre zapustiti svojo sedanjo hišo, bi jim lahko sezidali zraven stanovanje in odškodnina, ki jo da mesto, bi ravno pokrila stroške.

Za nameravano zidanje šole imamo 500 frankov v rokah, kot skupni znesek zbirke v župniji sv. Vincenca. Mesto nam bo dalo, kakor upam, brez odloga približno 1000 frankov kot odškodnino za prostor, katerega nam hočejo v prihodnjih dneh vzeti. Pa to je tudi vse. Če pa hočemo odpreti šolo za 200 deklic in če hočemo zadostiti zahtevam zidanja, moramo spraviti skupaj znesek 6000 frankov.

V zgodovini sv. Petra Klaverja se nikjer ne omenja, da bi bil moral pustiti svoje drage zamorce brez strehe. Njegova ljubezen je bila iznajdljiva in on jo je zapustil ulici via Olmata. Tam znajo delati čudeže. O ko bi mogel pokazati z dokazi, da je moral naš svetnik za časa svojega življenja v Kartageni pod streho vzeti četo deklic, ki so prišli iz Madagaskara, in da jim je skazal posebno ljubezen! Ni potrebno, Vam bodo klicali udje Vaše družbe, otroci v Ambatonilita so že pridobljeni!

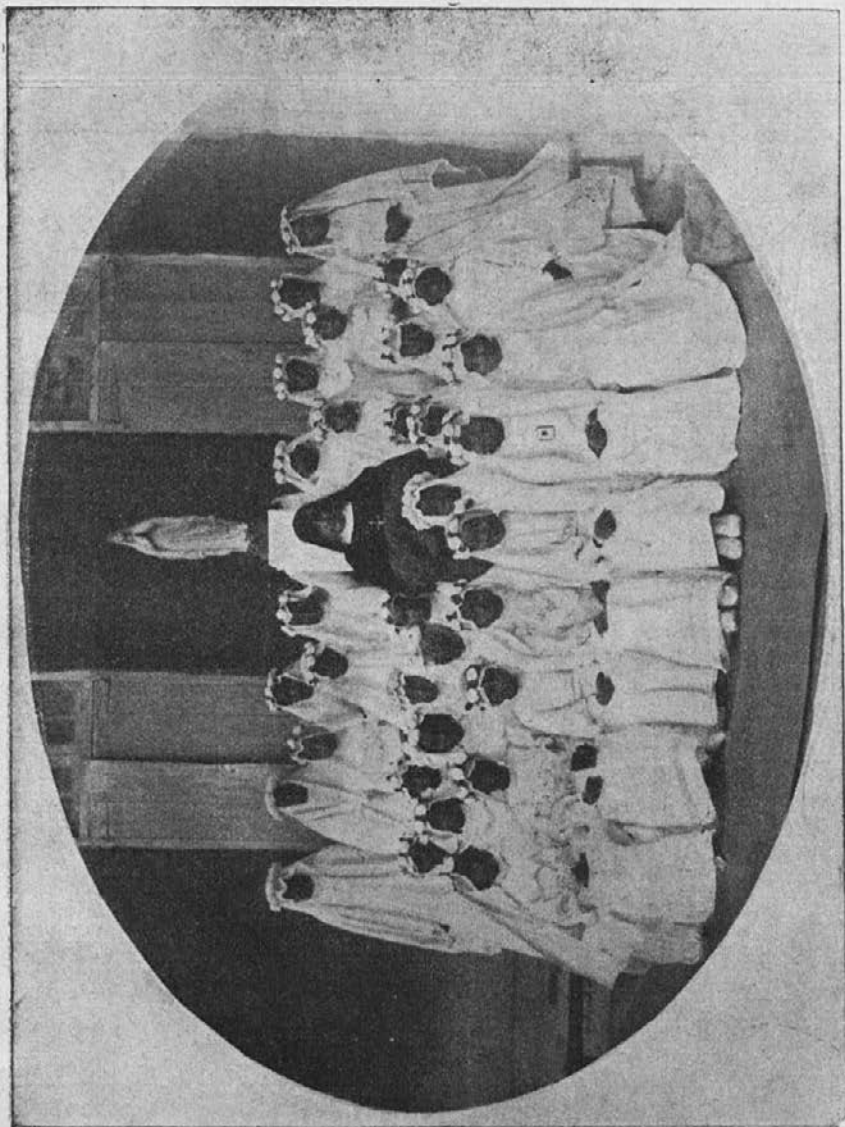
Začetki misijona v Kissidugu, franc. Guinea.

V mnogih krajih Afrike si pridobijo misijonarji le s telesnimi deli usmiljenja, posebno z oskrbovanjem bolnikov, polagoma srca zamorcev. Tako je bilo tudi v Kissidugu, franc. Guineji, v doslej našim bralcem še nepoznanem misijonu, odkoder nam piše o. Lecler očetov sv. Duha sledeče velepomnilno pismo:

Bilo je leta 1902. Po triletnem bivanju v Konaky sem se bil vrnil na Francosko, kjer sem dobil od preč. glavnega voditelja, veleč. apost. prefekta naročilo, da se podam v sredino Guineje v provincijo Kissi, na meji Liberije, kjer naj bi ustanovil misijon.

Zapustil sem Francijo še novembra istega leta ter dobil kot tovariša v Conacryju pridnega in svetega misijonarja.

Do kraja, kamor sva bila namenjena, oddaljenega 700 km, sva hodila peš. Svoje malenkostne reči, ki se rabijo pri misijonu, sva izročila 33 nosačem.

Učenke sester sv. Jožefa Kliniškega (Madagaskar) na dan I. sv. obhajila.

Potovanje je bilo ugodno. Božja usmiljenost nam je omogočila darovati vsak dan sv. mašo. Vsled tega okrepečani smo korakali zadovoljni in veseli v nepoznane daljave. Ko smo došli do cilja, je bila prva skrb, kje

hočemo postaviti svoje šotore
med gozdove in visoko travo.

Da smo spoznali, kje smo, je bilo treba splezati na visoko drevo ter pregledati okolico. Pokrajina ima bogate gozdove. Opozorili so nas, da so skrite v temnih skupinah drevja, ki gleda iz visoke trave majhne vasi. V krogu 15 km smo jih našli okoli 20. Glavarji so bili videti zadovoljni, da smo prišli v njihovo sredino in so se nam ponudili v pomoč pri prvih opravilih, kar smo seveda sprejeli.

Toda ah — komaj so se začele naše kočice dvigati nad zemljo, že nas je ljubi Bog obiskal s težko poskušnjo, ko smo bivali ondi še le trideset dni. Izvolil si je žetev in je poklical k sebi mojega sopotnika, nad vse mi dragega superiora. Grozovita mrzlica, ki razsaja v tem razbeljenem podnebnju, nam ga je iztrgala v treh dneh. Junaško je žrtvoval svoje življenje za blagor ubogih zamorcev in za prospeh misijona. Ni si mogel predstavljati, kaj se je pozneje z misijonom zgodilo, kajti čas, ki sva ga preživela skupaj, je bil prekratek. Tako sva ostala sama z enim patrom, ki se je z vneto začel učiti tukajšnjega narečja in z enim bratom, ki ima nalog, da začne s poljedelstvom in vrtnarstvom. Ljudstvo je zelo kazalo sožalje ob izgubi našega brata in je podvojilo svoje moči, da dovrši naša poslopja. Bile so to revne zamorske kočice, komaj pripravne, da bi nas varovale pred bližajočim se deževjem. Še le pozneje smo sezidali boljša poslopja.

Ko smo bili pod streho, nam je bilo mogoče večkrat obiskati sosedne vasi v okolici. Obiskali smo jih veliko število. Žal smo se kmalu prepričali, da veselje, ki ga je ljudstvo kazalo nad našim obiskom, ni bilo tako, da bi zadovoljilo naše apostolske upe. Dobri ljudje so mislili, da smo zategadelj prišli k njim, da bi jih razveselili z lepimi darili in vedno so vprašali, koliko jim bomo plačali za učenje katekizma.

Tako je minulo prvo leto. Pogostokrat smo obiskovali zamorce ter smo potrpežljivo čakali na njihovo naklonjenost, toda nikakor nismo mogli doseči, da bi redno obiskovali katehitični pouk. Vseh je bilo dvajset poslušalcev, ki so v nedeljo prišli na misijonsko postajo, toda niti ti niso kazali, da jim je v resnici mar za pouk.

V začetku drugega leta smo pričeli s svojimi zgradbami. Na našem posestvu se je začela dvigati kapelica, 22 metrov dolga in 7 metrov široka: to nam je pred vsem pripomogla, da je posestvo postalo popolnoma naša last. Zidali smo sami, ker v deželi manjka delavcev. Ob veliki noči 1904. je bila kapelica blagoslovljena in za službo božjo odločena. Žal, da se je k tej lepi slovesnosti zbralo samo navadno število naših dvajsetih katehumenov. Vrh tega je bila svečanost povišana s tem, da sta dva mladeniča iz gornjega Sudana, ki sta se koj od začetka priklopila našemu misijonu, prejela prvo sveto obhajilo. Drugim pa se ni zdelo vredno, da bi se udeležile te slovesnosti; milost božja še ni imela učinka. Zelo nas je bolelo, ko smo jih slišali govoriti, da rajši s svojimi

predniki gorijo v peklu, kakor bi se spreobrnili. Vendar pa so nas pri vsej svoji malomarnosti hoteli imeti pri sebi. Grozili smo jim, da jih bomo zapustili, ako nas ne bodo poslušali, pa oni so bili gluhi. Slednjič nam je prišla misel, da bi poskusili z bolniki. Zapazili smo namreč, da zanemarjene rane mnogim povzročajo velike bolečine in da vsled pomanjkljive postrežbe razne bolezni zahtevajo mnogo žrtev. Svoj načrt smo najprvo uresničili na neki enoletni deklici, ki je bila že na tem, da bi umrla. Dete smo našli pred svojim pragom v naročju njegove matere. Ko smo obljubili, da bomo vse storili za otrokovo zdravje, smo mater prosili, da smemo otroka krstiti. Mati nam je to dovolila in ko smo otroka krstili na ime Amata, se nam je z božjo pomočjo tudi posrečilo, da smo ga ozdravili.

To ozdravljenje je naredilo prebivalce pozorne, mi pa smo se veselili, da smo imeli malo kristijanko v svoji bližini. Nekaj mesecev pozneje smo ozdravili še mlajšega otroka in ga krstili na ime Ivana.

S tem smo si pridobili zaupanje. Od vseh strani so prihajali bolniki ter so prosili pomoči. Nalezljive osepnice, ki so razsajale v bližnji vasi, so nam prizadjali veliko truda. Bog nam je pomagal in izmed 42 bolnikov sta umrla samo dva. To je povzročilo splošno gibanje in mi smo komaj dobili sredstev za vse bolezni. Vsi, ki so lahko hodili, so prihajali ob vsaki uri na postajo, da smo jih povezovali. Oni, ki so jih morali nositi, so ostali v posebnih nalašč za to pripravljenih kočah.

S tem, da smo vsak dan brezplačno stregli bolnikom, smo si pridobili zaupanje prebivalcev. Spoznali so naenkrat pravi namen našega misijona: rešiti ljudi iz duševnih in telesnih nadlog, usmiljenje skazovati vsem trpečim in nesrečnim in jih voditi k večni sreči. Nobeno drugo sredstvo bi ne moglo bolje odstraniti pred-sodkov, ki so od začetka nasprotovali našemu misijonu. Iz strahu, da bi jih mi zapustili in bi potem nikogar ne imeli, ki bi jim pomagal, so prišli na misel, da so nam izročili svoje otroke in mlade ljudi v pouk. Ta zadeva se je hitro uredila in še le sedaj smo lahko resno začeli, kar nam je do sedaj bilo nemogoče. Do konca l. 1904 smo imeli komaj 20 otrok, ki so redno zahajali k nedeljski službi božji in h krščanskemu nauku. 1905. smo dosegli, da so stariši otroke tri- do štirikrat na teden pošiljali v šolo. Koncem leta smo imeli 70 katehumenov, ki so se resno in marljivo učili krščanskega nauka.

V začetku 1906. smo začeli razširjati svoj delokrog s tem, da smo v več vasi poslali poziv, od katerih nam jih je 12 poslalo 220 katehumenov. Ob Veliki noči in Binkoštih smo krstili one, ki so nam od začetka bili zvesti in tako smo imeli 32 kristjanov. Res smo dosegli precejšnje število 480 vernikov, katehumenov in kristjanov, in naš delokrog se razteza čez 22 vasi v okrožji 15 kilometrov. Na letošnjo Veliko soboto smo imeli 41 krstov. Drugo jutro, na Veliko noč jih je 14, ki so bili lani krščeni, s prisrčno

gorečnostjo prejelo prvo sveto obhajilo. Potem jih je v soboto pred Binkoštni prejelo sv. krst še 23. Konečno je za to leto še prišteti 42 krstov, ki smo jih podelili umirajočim.

Te številke nam kažejo, kako ondi napreduje krščanska vera, nas pa tolažijo, da pozabimo vse trude. Do zadnjega Božiča si nismo upali začeti s poukom deklic, ker nismo imeli misijonskih sester. Vrh tega smo znali, da se nam je boriti s predsodkom, ki ženo kot duševno nižje bitje smatra pred vsem odločeno za robska opravila, a nesposobno za kak pouk. Želeč v nekaterih letih ustanoviti krščanske družine, smo jih začeli poučevati v posameznih vaseh pod varstvom nekaterih starejših žensk, ki so bile na dobrem glasu. Krivi predsodek smo pobijali z vsemi sredstvi in smo pozivali tudi ljudi, da isto store. V treh vaseh smo začeli s 56 nad 10 let starimi deklicami in uspehi so ljudem pokazali njihovo zmoto. Deklice same so prosile, naj jih nadalje poučujemo in prihajajo točno ob določeni uri h krščanskemu pouku. Tudi v drugih vaseh nas prosijo, da začnemo z enakim poukom. Iz dosedanjega vidite velespoštovana gospa glavna voditeljica lepe uspehe našega misijona. Oni nam kažejo delovanje božje roke med ljudstvom in kako hrepeni ljubi Bog po neumrjočih dušah.

Čast. o. superior mi je posebej izročil skrb za bolnike. 1906. do 1907. sem imel povprečno 40 bolnikov vsaki dan. Tudi pri njih je mogoče izvrševati duhovnopastirsko službo. Vsaki dan je določena ura, kdaj morajo priti. Predno jih obvezujemo in jim dajemo zdravila, ozdravljamo jih tudi duševno s tem, da dobrim ljudem govorimo o Bogu, zakaj nas je vstvaril in kako nam je z lastnim trpljenjem mogoče priti v nebesa. Vsi poslušajo dobrovoljno in pazljivo. Če tudi se starejši med njimi ne morejo odločiti, da bi svoje življenje takoj predrugačili, vendar smo lahko mirni, ker smo jih poučili in jim moremo v slučaju smrti podeliti sv. krst; le malo jih je, ki nam tega veselja ne privoščijo.

Toda koliko potrebujemo za vse te bolnike vsako leto samo preveznic in lekarniškega blaga! Ako še se doslej nismo obrnili do velikodušne družbe sv. Petra Klaverja, se je to zgodilo le zagadelj, ker so nam nekatere dobre in požrtvovalne duše vsako leto poslale najpotrebnejše. Sedaj pa nam je žalibog smrt iztrgala naše dobrotnike. Ljubemu Bogu je dopadlo, da jih poplača za njihovo gorečnost in požrtvovalnost. Njegova sveta volja naj se zgodi vselej in povsod! Zato se obračam do družbe sv. Petra Klaverja in do vseh čitateljev »Odmeva iz Afrike«, da nam pridejo na pomoč, da bomo mogli nositi veliko breme. Vaši darovi nam bodo omogočili, da nadaljujemo svojo delo, ter oznanjamo dušam ime Jezusa Kristusa.

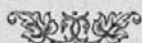
Če govorim o bremenu našega misijona, imam pred vsem v mislih naše bolnike in v njihovem imenu izrekam prošnjo. Mili Zveličar naj nam pošlje sredstva, da lajšamo njihovo trpljenje.

Nadalje imam v mislih naše mladeniče in otroke. Ti imajo le malo obleke, a ker jim hočemo vcepiti spoštovanje do cerkve,

zato zahtevamo, da prihajajo sicer prosto pa vendar snažno oblečeni. Viri pa, od koder nam prihaja pomoč, postajajo od leta do manj izdatni in nezanesljivi, dočim število kristjanov vedno raste. Mi smo se zavezali, da jih bomo na dan njihovega krsta, prvega sv. obhajila in na dan poroke oblekli. Za vsakega potrebujemo bluzo in hlače, ki jih izdelujemo sami. Misijonar, kateremu se je izročilo to delo, je z svojim majhnim strojem samo v tem letu sešil 78 parov obleke. Ker število krstov in prvih sv. obhajil vsak dan narašča, potrebujemo precejšnjo zalogo sukna, da bomo mogli vse obleke izdelati.

V petih letih svojega delovanja med tem ljudstvom smo se naučili njihovega jezika in smo prestavili katekizem. Mi bi se radi zadovoljili s prepisi, katere bi vsak prepisal za svoj pouk, toda katekizem naj bi služil v prvi vrsti mladim zamorcem, ki se pri nas učijo brati v njihovem jeziku. Naš cilj je sedaj, da v vsaki vasi izberemo najbolj nadarjenega izmed naših katehumenov in ga naučimo brati, da bo potem lahko vsak dan ljudem katekizem ponavljal. Kako veliko uslugo bi nam storili oni, ki bi nam, ker nas je tako malo (3 misijonarji za 22 vasi) pomagali ponatisniti potrebne knjige! Tudi bi bila to velika pomoč za naše mlade ljudi, ker bi lahko starim ljudem v vasi prednašali katekizem.

Odkar sem se meseca junija vrnil na Francosko, sem katekizem še enkrat prepisal za tiskarno, toda nimam denarja, da bi dal to delo izvršiti; vendar pa bi rad, ko se vrnem nazaj v misijon svojim sobratom in otrokom prinesel s seboj lep katekizem. S to željo in prošnjo se tedaj obračam do velikodušnih čitateljev »Odmeva iz Afrike«, namreč, da bi ne pozabili na naš misijon v Kissidugu, daleč notri v francoski Guineji.

Potreba krščanske šole na misijonu v Nsamby-ji (Ugandi).

O. Biermans iz družbe Mill-Hillske, ki je že tako uspešno agitiral pri naših bralcih za ustanovitev bolnišnice, se obrača v novi nujni potrebi svojega misijona poln zaupanja do Vaših Src. Piše:

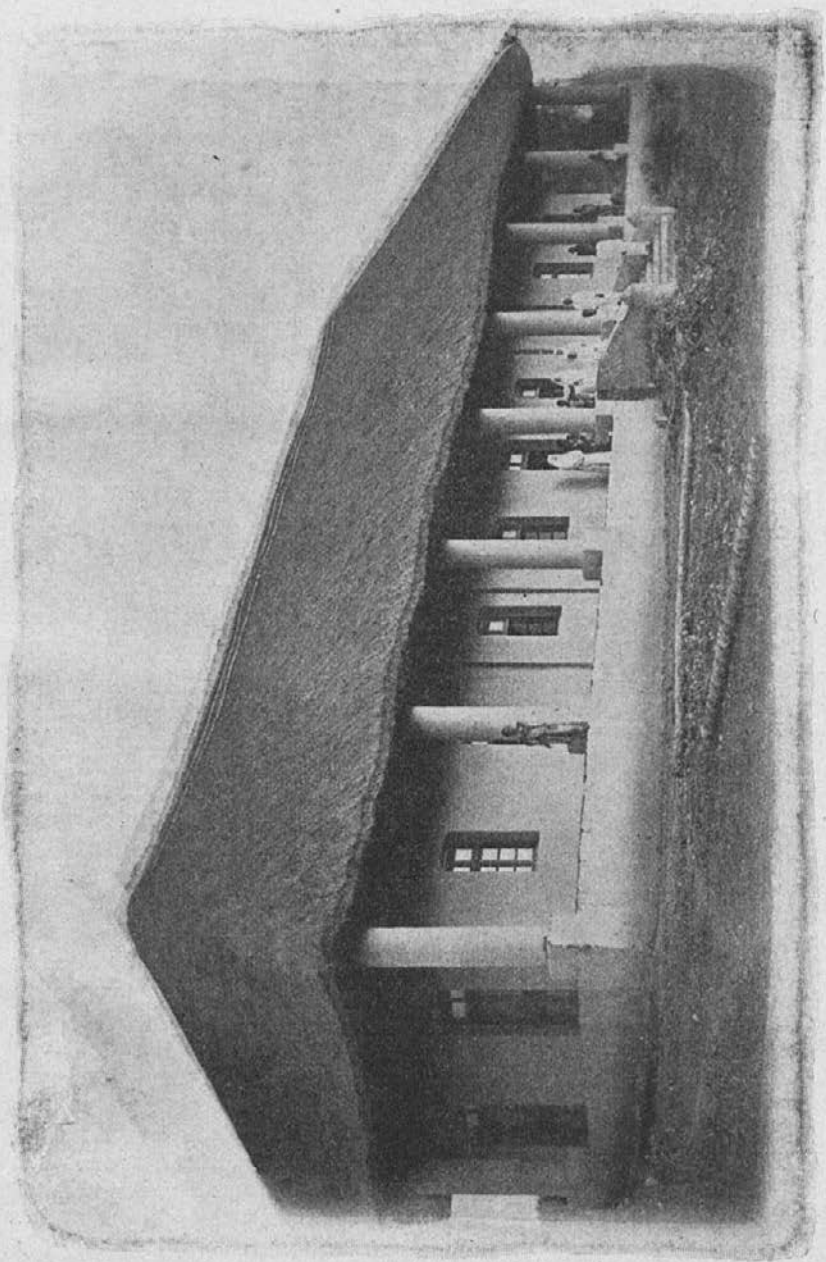
Po izkušnji vem, kako živo Vas zanima naš misijon. Že pri prejšnji priliki sem omenil, kako lepe nade nam tu misijon vzbuja, pa tudi, kako nezatna so sredstva, ki so nam na razpolago. Danes pa si usojam priporočati neko stvar, ki je po mojem mnenju zelo potrebna in ki mi je neprestano v mislih: da bi se namreč osnovala nova šola. Častita gospa glavna voditeljica mi gotovo priznate, da je na misijonu, kakršen je naš, vzgoja otrok dvojne važnosti. Kakor Vam je znano, se je ustanovil naš misijon šele pred dvanajstimi leti; večidel so bili naši kristjani — 7000

duš samo v tej župniji — krščeni že kot odrasli. Zato je treba zdaj najbolj skrbeti za vzgojo in poduk odraščujoče mladine. Ni mala reč to, če se pomisli, da moramo tu v Nsambyji v učni uri nastaniti in poučevati otroke vse okolice do 20 milj daleč na okrog. Prva skrb sester, ki bivajo tu nalašč zato, je, da male temeljito katekizma uče, jih potem pripravljajo na prvo spoved in prvo sveto obhajilo ter jih obenem poučujejo v branju in pisanju, kar jim pozneje posebno koristí. Po prvem svetem obhajilu še obdržimo otroke nekaj časa pri sebi, da še jih bolj poučimo in utrdimo v verskih naukih in razširimo njih splošno izobrazbo. Ko zapustijo šolo, prihajajo redno vsak mesec sem nazaj k nam, da izpolnijo svoje verske dolžnosti; temeljito ponavljajo tu katekizem in se tako pripravljajo na svete zakramente. Upamo, da smo z naše strani storili, kar se le da in si vzgojili iz njih dobre katoličane. — Razun te splošne izobrazbe in mesečnega ponavljanja pride večina bližnjih otrok vsak dan v šolo, da si bolj razširijo svoje znanje; tudi si iskreno prizadevamo, da jim priskrbimo v tej tako tako naglo se razvijajoči deželi kako malo službico.

Razveselili se boste pač, če Vam povem, da sedi v Nsambyji sami 400 otrok pri knjigah. Dovolite mi, da še spregovorim besedico o sredstvih, s katerimi razpolagamo pri tem velikem delu. Poslopje, ki nam služi zdaj za šolo, je kočica iz ilovine z navadnimi luknjami namesto oken in vrat in s travo pokrita. Za toliko število otrok je mnogo premajhna in pri vseh teh neprilikah se še je bati, da se nam v kratkem času poruši. Zdaj ko sem Vam, častita gospa glavna voditeljica, vsa to razložil, mi boste pač pritrdili, da je zidanje šole neobhodno potrebno. Dodati pa moram, da od vlade ali s kake druge strani ne dobivamo popolnoma nič. Če prav računim, bo stalo zidanje poslopja s hišno opravo vred 7000 rupijev; od teh smo jih zložili že 1450. Tukajšnje prebivalstvo je pač med revnimi najrevnejše; isto lahko trdimo o misijonu v obče. Tako ne preostaja drugega, nego da se zatečemo k dobrim prijateljem in dobrotnikom in jih prosimo pomoči. V svesti si, da nam je Bog že pomagal in do cela uverjeni, da je to podjetje dobro in potrebno, se drznem poln zaupanja stopiti s to zadevo pred Vas in Vas prositi podpore.

Naš hospital, za katerega sem pred nekaj časa prosil pomoči, je zdaj že čisto izgotovljen; stvar se je obnesla v vsakem oziru pogodno. Gotovo Vas navdaja ta novica z radostjo. Najprisrčnejša zahvala vsem, ki so pripomogli, da se je mogel sezidati! V albumu najdete nekaj fotografij našega hospitala.

Gostišče v Nsambia (Uganda).

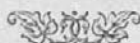
Potovanje v notranji del Liberije.

O. Cermenati nam poroča z dne 12. novembra 1907 iz Onitshe te-le podrobnosti o svojem zadnjem apostolskem potovanju:

Pred tremi tedni sem se vrnil s svojega potovanja, ki so ga hvala Bogu spremljale prijetne okolščine. Iz Onitshe, kjer sem bil pri častitih očetih od svetega Duha, sem dospel na parniku v dveh dneh v Lokojo. Tu sem ostal štirinajst dni in čakal parbroda, kajti misliti nisem smel na to, da bi se peljal v tem letnem času navzgor po Benoné-ju, kjer bi bil imel le še več stroškov in še večjo izgubo časa. Po petdnevni vožnji na ladji sem prišel v Ibi, v družbi mladega patra, ki je bij poslan na isti misijon. Tu v Ibi mi naznani rezident smrt nekega našega patra, ki sem upal, da ga v kratkem vidim. Bil je tu samo osem mesecev Naslednjega dne smo si lahko vzeli s privoljenjem zgoraj imenovanega rezidenta veliko piroguo (čoln); prepluli smo Benoné in se peljali štiri ure daleč navzgor po reki Semankaar. Ob reki smo videli cele trope velikih opic, ki se niso nič preveč čudile našemu prihodu. In kaj šele ptiči! Zelo mi je bilo žal, da si nisem prinesel seboj nobenega orožja; ker pa sem se hotel omejiti na kolikor mogoče malo nosačev, sem se moral zadovoljiti s tem, da sem si ogledal le od spodaj te četveroroke korenjake, ki so razposajeno skakali po svojih zračnih višinah. Prišli smo torej v Sariki-a-Kuddu, kjer nas je muzelmanski kralj zelo prijazno sprejel. Ponoči je podrl silen vihar v sosesčini nekaj dreves. Podnevi smo morali potovati dolgo časa po jako mokrih, polzkih potih in gaziti skozi močvirja; do pasu smo se pogrezali v blato, uboge glave pa nam je žgalo solnce s svojimi ognjenimi žarki. V Sariki-n-Kuka smo se lahko malo ocedili in odpočili. Ponoči pa zaradi moskitov na spanje niti misliti nismo smeli. Tako se nam je godilo štiri dni: nič kakor voda, močvirje, visoka trava, kjer bi lahko drug drugega izgubili, milijarde moskitov, noči brez spanja in vse to do Shendama, kamor smo dospeli 28. oktobra. Neki drugi mlad pater je ležal bolan na črni vodni mrzlici. Malo dni pred našim prihodom je bil previden s svetimi zakramenti. Lahko si mislite veselje patrov, ko so nas videli, da prihajamo, ko so mislili, da ostanejo še dolgo časa čisto osamljeni.

Ostal sem ondi okoli 8 dni in sem mogel od daleč vsaj občudovati krasno Monto-Olsko gorovje, kjer živi ljudojedo pleme, ki ga dozdej še niso mogli obvladati niti muzelmani, niti vlada. Zaradi še drugih zelo nujnih okoliščin sem se moral podvzati s svojim odhodom, dasi sem gojil rahlo upanje, da napravim mal izlet k ubogim zanimivim kanibalom, želeč jih videti enkrat čisto od blizu, nje, ki bivajo visoko gori na svojih gorskih višacih, kamor še nikdar ni stopila noga Evropejca. Nekaj teh tipov, ki žive raztreseno v dolini med Skendamom in gorami, pa sem vendarle dobil pred oči. Videti so bili res divji, a dozdevalo se mi

je, da dokazom prijateljstva niso nepristopni; zato trdno upam, da bomo imeli v kratkem z božjo pomočjo obilo posla s temi zanimivimi narodiči. Ko sem se vračal, sem moral kreniti po isti poti do Lokoje; tu sem si vzel piroguo, ki bi me naj pripeljala po Nigru dol do Illaka, kamor sem zopet dospel po devettedni odsotnosti.

Poročila iz Kizantu-a.

Iz Kizantu-a (belgijskega Kongo) piše sestra Ignacija na glavno voditeljico z dne 7. listopada 1907:

Ljubi Bog nam daje mnogo tolažil v našem ljubem misijonu. Imamo čez 500 notranjih in 70 zunanjih učenk in vkljub njihovem velikemu številu žive deklice v najlepši slogi med seboj. V tem trenutku se jih pripravlja 130 na prvo sveto obhajilo; vsak dan povečujemo Boga, ker vidimo, kako seboljšajo njihove zmožnosti in trudi. Naš misijon v Nlemfu šteje že 450 sirot; naše sestre so jako srečne, ker vidijo, kako napreduje tam vera. —

Ne v malo nesrečo nam je mrtvičnost, ki se še vedno nahaja med njimi; 5 izmed naših sester obiskuje vasi v okolici Kizantu-a in so priča opustošenj, ki jih pouzročuje žalostna bolezen. Kako mučno jih je gledati! Zapuščeni od svojih sorodnikov, ki se bojijo nalezljive bolezn, morajo bivati ti nesrečni pogani v malih sredi gozda ležečih kočah, kjer bi morali umreti lakote vsled prevelike revčine, če bi se ne posrečilo misijonarjem jih najti in jim priskočiti na pomoč. Tudi ni v okraju Kizantu nikogar, ki bi ne želel biti krščen v smrtni uri.

Četrť ure od našega misijona so sezidali velečastiti očetje bolnišnico za deklice, na katerih se pokažejo prvi znaki te bolezn; tam ravnajo z njimi jako lepo in jih hranijo, v kolikor pač sredstva dovolijo, kolikor mogoče dobro; z eno besedo, storijo za te uboge otroke vse, kar morejo. Z uspehom smo zadovoljni; deklice, ki trdno upajo, da bodo ozdravele, so tudi srečne; delajo pridno, pejejo in igrajo, večina čuti, da se obrača njihova bolezen na boljše; je-li to ozdravljenje? . . . po človeško povedano, ne smemo tega trditi, ker ta skrivnostna bolezen je že pogosto mnoge goljufala. Pa mi molimo in upamo, da nam bo ljubi Bog vendar enkrat pokazal sredstva, s katerimi se bo dalo odvrniti strašno zlo. Blagovolite, spoštovana gospa glavna voditeljica, združiti svoje molitve z našimi, da zadobimo to veliko milost za naše uboge črnice.

Ob nastopu novega letnega časa se zahvaljujemo vsem svojim velikodušnim dobrotnikom in izjavljamo, da bomo za nje molili. Posebno hvalo smo še pa dolžni Anini botri, ki nas je že nekateriokrat obdarovala z blagom za svojega kumčeta.

Drznemo si, vselej se priporočiti Vaši dobrohotnosti glede tkanine za otroška oblačila, ker je njihova obranitev vedno ena izmed naših največjih skrbi; tudi Vam povemo, da je za nas največjega pomena okrašenje kapelic. Če bi se ponudila priložnost pri razdelitvi Vaših miloščin, Vas prosim, častita gospa glavna voditeljica za nekoliko ostankov bela svile, da bi se popravila mašna oblačila, traki, podvlaka, ali tudi za nekoliko ostankov, da bi se okinčali oltarji; vse te reči bi došle izvrstno v pravem času!

Ginljivi prizor iz življenja naših črncev.

(Piše neki misijonar v Huilli.)

Pred kratkim sem krstil v naši bolnišnici dva odraščena, ki sta kmalu nato umrla. Eden teh je prišel kot nosač od daleč k nam in tu zbolel. Ko sem mu prvič pravil o sv. krstu, je vzkliknil: »Ne, nočem tvoje vode, ker usmrti.« — »To zatrjujejo le paganski svečeniki«, odgovorim, »a ti so te pošteno nalagali, kajti, glej, vsi tukaj in jaz sam, ki pred teboj stojim, vsi smo krščeni in nismo umrli! Kar stori, da človek umrje, ni krst, temveč bolezen.« — Nato ničesar ne odgovori, prihodnji dan pa zahteva opetovano krst z besedami: »Prinesi mi le vodo, ki opere mojo dušo.« Prvi dan ljubkega majnika je sprejel z najboljšim namenom sv. krst in dobil imeni Jožef, Marija, čez nekaj ur nato je umrl.

Dva mesca pozneje se mi je posrečilo krstiti 70 let staro zamorko. Ko jo vprašam, če zelo želi sprejeti sv. krst, odgovori; »O že dolgo hrepenim po njem!«; in ko jo po končanem sv. dejanju opozorim, da mora za ljubega Boga ohraniti svoje srce vedno čisto, pravi: »Nič več ne bom odslej grešila.« Tega pač ne more vsakdo reči! — Dobra starka se piše Katarina Gatete.

Kratka misijonska poročila.

Škof Vieter nam je poslal dne 28. nov 1907. sledečo poročilo iz svojega vikarijata Kamerun: V zadnjem letu je prejelo 1629 sv. krst (v celem od začetka misijona 8097), katehumenov imamo tačas 4472, šolskih otrok 4345, od teh je 1085 ubogih in zapuščenih, katere moramo popolnoma vzdrževati, kar nam pogosto dela velike skrbi. Od leta 1905.

smo sezidali 3 cerkve: sv. Petra Klaverja v Veliki Batangi, sv. Duha v Jaunde in sv. Trojice v Viktoriji. Tem se bodo v kratkem času pridružile tri nove, namreč: v Ikasi na čast Brezmadežni, v Einsiedeln na čast sv. Janezu ante portam latinam, ker je tukajšnja cerkev sv. Petra in Pavla že premajhna in za Deido preveč oddaljena. Kakor hitro bom

potem imel duhovnike, moram v Ngumba-deželi, pet dni hoda od obrežja, ustanoviti novo postajo. Ljudje prosijo za njo že 2 $\frac{1}{2}$ leta. Za zgradbo lesene cerkve l. 1893. v Kribi so vsled moje okrožnice darovali velike vsote trgovci iz južnega obrežja (večinoma protestanti) in upam, da bomo od njih dobivali še zanadalje podpore, tako, da za nas ne bote imeli izdatkov. Bogu bodi hvala, On naj povrni darovalcem!»

Misijonska tiskarna družbe sv. Petra Klaverja je v preteklem letu dogotovila molitvenik v zamorskem narečju za misijone oblatov Marije Brezmadežne v deželi Basuto. Čast. g. apostolski prefekt, o. Cenez izraža dne 12. nov. 1907. nad tem svoje veselje: »Upam, da mi bote blagohotno oprostili, ker nisem prej naznanil, da sem prejel dvajset zabojev molitvenikov, katere ste dne 23. julija odposlali iz Solnograda. Našel sem jih tukaj še le v preteklem tednu, ko sem se vrnil s svojega potovanja po gorah, kjer sem hodil čez mesec dni. Vsi smo zelo razveseljeni nad velikodušnim darom, pa tudi način, po katerem je molitvenik spisan, nam dela veselje. Tisk, vezava in oblika knjižice odgovorjajo popolnoma; največji kritiki si ne morejo želeti boljšega! Vsem, ki so pri tem lepem podjetju sodelovali, izražam svoje priznanje in najtoplejšo zahvalo. Pa saj jih ljubi Bog pozna. in za Njegovo čast pred vsem so delali. Moliti hočem, da jih poplača, kakor so zaslužili. Boljšega nisem vedel, kakor to, da sem se pri sv. maši posebej spominjal onih, ki so pri tisku te knjige sodelovali; dokler bodo ostale knjige, zagotavljamo tudi njim spomin v molitvah.«

Škof Dupont, apostolski vikar v Nyassi je prišel po sedem mesecev trajajočem potovanju v gozdovih nazaj v Chilubala ter piše 28. grudnia 1907 sledeče:

Moja glavna cerkev, ki so jo postavili neizkušeni zamorci, se je lani podrla in v velikih skrbeh sem bil, če bom mogel kedaj drugo postaviti. 800 kristjanov, 2000 paganov, ki se dajo poučevati v sv. veri, nad 10000 onih, ki stanujejo v večji daljavi, naj ne bi imelo nobene cerkve?! Bil sem v veliki stiski. Vaše

blagohotno darilo mi je vtilo novo upanje v srce. Brez odloga smo jeli obdelovati tvarino in o Veliki noči bomo začeli zidati. Božja previdnost nam je preskrbela sredstev, da smo lahko začeli, božja previdnost nam bo pomagala delo dokončati.

O. Lickens nam javlja 13. sušca t. l. iz Benghazi veselo vest, da je po nešteti ovirah vendar dobil dovoljenje odpreti sirotišnico. Piše nam: Vsled pomoči dobrih dobrotnikov se bom te dni preselil z 20 odkupljenimi zamorskimi otroci v malo hišico v našem vrtu, pol ure od mesta. Vsak začetek je težek in tudi naše male hišice z najpotrebnejšim preskrbovati ni lahko. Prosim torej zaupljivo bralce »Odmeva«, da mi pomagajo, ker sem res silno potreben.

Še vedno lakota v Afriki. Da izpolnimo svoj poziv v prid stradaljočim v Afriki, naj zvejo naši bralci najnovejša poročila iz Afrike. Sestra Adrienne piše iz Assabe ob reki Niger dne 2. svečana t. l.: Sila lakote nam letos silno preti, ker skoro nič ne dežuje. Da si pridobimo duše ubogih zamorcev, je treba, da jim izkazujemo telesne dobrote.

Zato priporočam iznova naše ljube zavarovance usmiljenim in blagohotnim dobrotnikom. — Sestra Schultz, ki nam pridno dopisuje, ki je tudi našim muzejem poslala marsikatero zanimivost, nam piše iz Dunbrody v južni Afriki: Bog poplačaj vsem velikodušnim dobrotnikom! Pomoč je prišla ravno v pravem času, ravno, ko si je naš veleč. o. superior izposodil 100 funtov šterlingov, da bi kupil živeža ubogim misijonskim otrokom. Strašna suša se drži nepremakljivo; vse je, kakor izžgano od solncu, nikjer ni videti zelene bilke.

Zavod belih očetov za zamorce je bil približno pred dvema leti, kakor je našim čitateljem znano, predstavljen iz Villa Maria v Bukalaso. Vzrok je bil, ker se je v okolici Villa Mariá vedno bolj širila bolezen zaspianosti. Naši ljubi dobrotniki so večino gojencev posinovili. S posebno radostjo jim tedaj naznanjamo veselo novico, katero nam je poslal dne 12. nov. 1907 rektor o. Van Wees, naslednik v Rubago prestavljenega o. Müllerja. On nam piše: »Počasi a

brez prestanka napreduje naše delo. Trije najstarejši gojenci bodo to leto skončali četrto leto bogoslovja; potem jih bomo poslali na eno naših misijonskih postaj, kjer se bodo dve leti vadili v misijonskem poklicu. To bo za nje ob enem čas preskušnje. Poučevali bodo katekizem, stregli bolnikom, učili otroke in spremljali misijonarje na apostolskih potovanjih. Upamo, da bo ljubi Bog njihovo čednost in njihov poklic vedno bolj utrdil in da se bodo potom vrnili v semenišče nazaj, da premejo višje redove».

Iz Uganda misijona očetov iz Mill-Hill smo prinesli našim čitateljem že nekaterikrat poročila od o. Bouma in o. Biermaus. Namesto prvega, ki zaradi zdravja biva sedaj v Evropi, nam piše njegov namestnik o. Branuoma: »Na misijonski postaji ima 14 nadepolnih mladeničev in tri deklice, vsi iz roda Nilo-Kavirondo. Nekateri bivajo že šest mesecev in zelo napredujejo. Deklice so z mla-

deniči zaročene in če bodo vztrajale, imamo upanje, da bomo imeli svoj čas nekaj krščanskih družin. Žal da sva jaz kakor tudi moj tovariš nevesčča njihovega narečja.

Predno sem prišel semkaj, sem eno leto deloval med Bantu-Kavirondo, kojih narečje je od tukajšnjega precej različno. Zadnjih šest mesecev sp bili posebno hudi časi za naš misijon zavoljo strašne lakote, ki je razsajala med Kavirondo- in sosednjimi rodovi. Vsled pomoči, ki nam jo je poslala družba sv. Petra Klaverja, nam je bilo mogoče obdržati dečke in jih preživiti. Skoraj odveč je, ako omenim, da smo to podporo že porabili. V prihodnjem četrletju bom upam zopet krstil enega Kavirondo-dečka, a drugi še niso dovolj poučeni in bodo morali čakati še nadaljnih šest mesecev. Meni se namreč zdi neobhodno potrebno, da jih v resnicah sv. vere temeljito poučimo, posebno prvence. Bolje polagoma, pa varno«.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca listopada

Dne 30. listopada na god sv. apostola Andreja.

Pogoji: Vreden sprejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. Očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. — Odgovoren urednik: Anton Slamič.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.